

2.1.1. Földrajz

A tantárgy versenyében az alább leírtakon túl az *1. pontban* foglaltakat is figyelembe kell venni. A verseny egy kategóriában és három fordulóban zajlik. A második fordulóra jutó versenyzőknek az első forduló után pályamunkát kell beadniuk az alábbiakban megadott témák közül egyet kiválasztva. A pályamunkát egy nyomtatott példányban és egy CD-n kell beadni (a CD-n egy darab pdf típusú file-ban legyen az egész dolgozat, a file neve pedig a jelige legyen).

A pályamunka **jeligés**. A versenyző által jeligeként választott – maximum 8 karakterből álló, minden esetben betűkarakterrel kezdődő – kifejezést rá kell írni a pályamunkára és a CD-re, de ezen kívül **semmilyen más jelzést** (nevet, iskolai bélyegzőt stb.) nem lehet rajta feltüntetni. A jeligét is úgy kell megválasztani, hogy az ne utaljon a versenyző személyére.

Minden pályamunkához egy kisméretű (C6-os) lezárt borítékban kell elhelyezni a versenyző adataival megfelelően kitöltött **5. sz. mellékletet** (Adatlap pályamunkához). Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az adatközléshez kötelező az **5. sz. melléklet** használata! Kívül a borítékon kizárólag a jelige szerepelhet.

A versenyzőknek a jeligével ellátott pályamunkát (nyomtatva ill. CD-n) és a jeligés borítékot – a felterjesztési határidő figyelembe vételével – át kell adniuk az iskola igazgatójának.

A pályamunkákat a jeligés borítékkal együtt postázásra (kézbesítésre) alkalmas módon becsomagolva az iskola igazgatójának kell továbbítani az Oktatási Hivatalba a megjelölt határidőig. A csomagoláson az iskola hosszú bélyegzőjén és a címzésen kívül csak a következőket kell feltüntetni: "OKTV földrajz pályamunka/pályamunkák".

Csak azoknak a versenyzőknek a pályamunkáját kell felterjeszteni az Oktatási Hivatalba, akiknek az első fordulóbeli dolgozata a felülvizítés után elérte a versenybizottság által meghatározott pontszámot.

A pályamunka elkészítésének szabályai:

- A pályamunka terjedelme, a kötelezően megadandó tartalomjegyzék és irodalomjegyzék, valamint az ábrák, a táblázatok, az esetleges mellékletek, hivatkozásjegyzék leszámításával, 15-30 gépelt oldal lehet (12-es betűnagyság, 1,5-es sortávolság, 2,5cm margó). A munka teljes terjedelme legfeljebb 40 oldal lehet. A megadottnál kisebb vagy feleslegesen nagyobb terjedelmű pályamunkák esetében csökkentett pontszám jár.
- A versenyzők törekedjenek a megfelelő stílusra és helyesírásra, mert a versenybizottság ezt is figyelembe veszi az értékeléskor.
- A versenyzők törekedjenek az önálló munkára, a saját eredmények, következtetések, gondolatok minél nagyobb fokú leírására, mivel más munkából (írott, internetes) több bekezdés, több oldal átvétele nem minősül ennek. Igyekezzenek a különböző forrásokból származó információk szintetizálására (rövid összegzésére, vélemények ütköztetésére, különböző álláspontok bemutatására stb.).
- A pályamunka szövegében a más munkákból (nyomtatott formájú cikkekből, könyvekből stb., ill. interneten megjelent munkákból stb.) vett tények, gondolatok stb. esetében a tudományos munkákban szokásos hivatkozási formát **kötelező** használni: szükséges a szövegközi (vagy lábjegyzetes) hivatkozás az adott forrásmunkára (szerző, év [pl. Kovács K. 2004], esetleg oldalszám, ahol fellelhető az információ), s a hivatkozott munkákat az irodalomjegyzékben (ABC-sorrendben) tételesen le kell írni (szerző, év, cím, kiadó, kiadás helye; ill. szerző, év, cím, folyóirat évfolyama, száma, oldalszám [oldaltól oldalig]). Egy munkából való szó szerinti idézéskor idézőjel használata és pontos oldalszám megadása is kötelező. A szövegközi (vagy lábjegyzetes) hivatkozások hiánya illetve a felhasznált forrásmunkákból összeállított irodalomjegyzék hiánya esetén a pályamunkát a versenybizottság nem értékeli.
- Szükséges a fejezeteket sorszámozni, a munkát oldalszámokkal ellátni. A pályamunkába illesztett ábrákat (térkép, kép, fotó stb., összefoglaló néven ábrák) és táblázatokat sorszámozni kell: 1. ábra, 2. ábra ...; 1. táblázat, 2. táblázat ... Emellett címmel kell ellátni, valamint a nem önálló készítésű, összeállítású ábrák, táblázatok esetében a forrást is fel kell tüntetni (pl. Forrás: KSH 1999). A szövegben az ábrák, táblázatok feldolgozásakor, elemzésekor szükséges ezekre hivatkozni. A

forrásmegjelölések hiánya illetve az irodalomjegyzékben az ábrák, táblázatok forrásai feltüntetésének hiánya esetén csökkentett pontszám jár.

- Kerülni kell a költséges, díszes megjelenítést, de az egyszerű bekötési mód ajánlott (spirálozás stb.).
- A pályamunka kizárólag a versenyző önálló munkája lehet. Amennyiben a versenybizottság ennek ellenkezőjét állapítja meg, a versenyzőt kizárja a verseny résztvevői közül.

A verseny anyaga

A pályamunkák témái (a pályamunka címe a témacímtől eltérő is lehet):

- 1. A magyarországi természetes ásványvizek** (Körül lehet járni a fogalom értelmezését, be lehet mutatni a kialakulás feltételeit, földtani körülményeit, fő jegyeit, össze lehet foglalni a hazai jellemzőket és formákat. Számba lehet venni a hasznosítást, ennek környezeti, gazdasági jellemzőit. Ezen túl konkrétan le kell írni egy forrást/fajtat, ennek hasznosítását, és lehetséges jövőképet is meg lehet fogalmazni.)
- 2. Az ökoturizmus jellemzői Magyarországon és egy konkrét tanösvény megtervezése** (Körül lehet járni röviden az ökoturizmus jelentését, szerepét a turizmusban, le lehet írni főbb jellemzőit általánosan és konkrétan, be lehet mutatni súlyát, szerepét Magyarországon, a hazai adottságokat, jellemezni lehet hazai formáit, típusait, külön kiemelve a tanösvényeket. Ezen túl meg kell tervezni egy komplex tanösvényt egy konkrét földrajzi helyszínen a természeti értékek bemutatására (útvonal, ismertető táblák, ismertető szöveg stb.), és ennek turisztikai attrakcióként történő hasznosítását (marketing, kinek ajánlott, megközelíthetőség stb.).)
- 3. A halágazat (a halászat, halgazdálkodás, halkereskedelem és a halfogyasztás) általános és földrajzi jellemzői Magyarországon és tágabb lakókörnyezetemben** (Le lehet írni a hazai halágazat jellemzőit, ezek időbeli alakulását, az ágazat helyzetét, szerepét a hazai gazdaságban, a fogyasztási szokásokat, valamint az ágazat finanszírozási jellemzőit, a fejlesztés lehetőségeit. Konkrétan jellemezhető és elemezhető a lakótelepülés, lakókörzet, vagy annak szűkebb, tágabb környezetének (kistérség, megye) halágazati jellemzői, benne akár egy konkrét tó, folyószakasz, haltelep stb. konkrét bemutatása, földrajzi és környezetvédelmi elemzése, értékelése és fejlesztési lehetőségei.)
- 4. A hátrányos helyzetű hazai falvak problémái és esetleges fejlődési lehetőségeik napjainkban, valamint egy konkrét, pozitív eredményű és hatású falufejlesztés esettanulmánya** (Le lehet írni a hazai falvak általános jellemzőit, benne kiemelten a társadalmi, gazdasági problémákkal küzdőket, valamint az ehhez kapcsolódó központi, térségi fejlesztési célkitűzéseket, programokat stb., illetve össze lehet szedni a különböző helyi fejlesztési lehetőségeket. Konkrétan, esettanulmány formájában, önállóan feldolgozandó egy hazai elmaradott településen lezajlott sikeres társadalom- (pl. közösség) vagy gazdaságfejlesztési projekt (a megvalósítás előzményei, körülményei, jellemzői, a megvalósítás folyamata, szereplői, és a megvalósult fejlesztés eredményei, hatásai).)
- 5. Magyarország és lakóhelyem az információs társadalom jellemzőinek tükrében** (Körül lehet járni a fogalom értelmezését, különböző mérési lehetőségeit, mérőszámait, országos adatok alapján össze lehet hasonlítani hazánkat más európai országokkal, viszonyítani lehet az európai uniós átlaghoz. Konkrétan elemezni lehet a lakótelepülés, lakótérség információs társadalmának jellemzőit, benne ennek konkrét megjelenési formáit (pl. települési, térségi honlap), esetleges problémákat, hiányokat, fejlesztési lehetőségeket stb.)

Első forduló

- Írásbeli (időtartam 240 perc, elérhető pontszám 200 pont).
Tesztkérdéseket tartalmazó feladatlap megoldása természetföldrajz és társadalomföldrajz témakörökből.
A feladatok megoldásához semmilyen segédeszköz nem használható.

Második forduló

- Írásbeli (időtartam 240 perc, elérhető pontszám 200 pont).
A földrajzi kompetenciákat mérő feladatlap megoldása természetföldrajz és társadalomföldrajz témakörökből (tesztkérdések, szövegelemzés, diagramelemzés, hibakutatás, kiegészítés stb., és az egyik feladat egy rövid esszé írása lesz).
Egyes feladatok megoldásához számológép, vonalzó és körző használata szükséges lehet, ezért ezek használata engedélyezett.

Egyes feladatok megoldásához az elmúlt időszak természet- és társadalomföldrajzi vonatkozású eseményeiről szóló hazai, külföldi hírek és hazai tudományos cikkek ismerete segítséget jelenthet.

- Pályamunka (elérhető pontszám 150 pont)

A pályamunkák értékelése a következő szempontok szerint történik: tartalom 100 pont, illusztráció 30 pont, felhasznált irodalom 20 pont.

A pályamunkáknál a versenybizottság az önálló kutatást, tényfeltárást, elemzéseket, gondolatokat, saját készítésű ábrákat, képeket, egyes témáknál a terepbejárást, felmérést, interjúkészítést, illetve saját számításokat stb. kiemelten értékeli. A pályamunka esetében célszerű a logikus szerkezet, a bevezetésben a kutatási célok, kérdések világos megfogalmazása, valamint a munka végén egy rövid összegző zárófejezet.

Harmadik forduló (döntő)

- Szóbeli (elérhető pontszám 100 pont)

Kérdések a pályamunka tartalmával, a felhasznált irodalommal, az illusztrációkkal kapcsolatban, valamint a közép- és emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek megfelelő témákból.

A verseny szervezése

Az első forduló időpontja: 2013. november 5. (kedd), 14 óra

- A fordulót az iskolák bonyolítják le.
- A feladatlapokat a szaktanárok (szaktanári munkaközösségek) értékelik központi javítási-értékelési útmutató alapján.
- A feladatlapok közül csak azokat kell az Oktatási Hivatalba felterjeszteni, amelyek elérték a 150 pontot.
- A beküldött feladatlapok közül a továbbjutási létszámhatárnak legfeljebb a másfélszeresét kitevő legjobbakat a versenybizottság felülvizsgálja, és az Oktatási Hivatal az OKTV adminisztrációs rendszerén (ADAFOR) keresztül **2013. november 29-éig** értesíti az érintett iskolákat az eredményekről. Ezek alapján csak azoknak a versenyzőknek a pályamunkáját kell az Oktatási Hivatalba felterjeszteni (kézbesíteni vagy tértivevényes küldeményként postára adni) **2014. február 7-éig**, akiknek a feladatlapja a felüljavítás után elérte a versenybizottság által meghatározott pontszámot. Az általános részben foglaltaknak megfelelően a határidő betartását a postabélyegző (kézbesítőkönyv) igazolja. A határidő után felterjesztett dolgozatokat és pályamunkákat az Oktatási Hivatal elbírálás nélkül visszajuttatja az iskoláknak.

A második forduló időpontja: 2014. január 9. (csütörtök), 10 óra

- A fordulót az Oktatási Hivatal szervezi a megyei kormányhivatalok segítségével.
- A dolgozatokat a versenybizottság értékeli központi javítási-értékelési útmutató alapján.
- Az Oktatási Hivatal az OKTV adminisztrációs rendszerén (ADAFOR) keresztül **2014. február 7-éig** értesíti az érintett iskolákat a második forduló írásbeli részének eredményéről.
- A versenybizottság az első és második forduló feladatlapjainak és a pályamunkának az összesített pontszáma alapján – a lehetséges létszámhatáron belül szigorú szakmai szempontok szerint – választja ki a döntőbe jutó versenyzőket. Az összesített eredményről az Oktatási Hivatal az OKTV adminisztrációs rendszerén (ADAFOR) keresztül **2014. március 11-éig** értesíti az érintett iskolákat.

A harmadik forduló (döntő) időpontja: 2014. április 16. (szerda)

- A döntőt az Oktatási Hivatal szervezi az általa kijelölt helyszínen.
- A verseny végeredményét az első és második forduló feladatlap, a pályamunka és a döntő forduló pontszámának összesítése alapján kialakult sorrend adja. Pontazonosság esetén sorrendben a második forduló összesített eredménye, majd az első forduló pontszáma határozza meg a helyezést.